MAKTABGACHA KATTA YOSHDAGI BOLALARDA IJODIY QOBILYATINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI

Raxmonova Gulrux Ubaydullayevna
Toshkent Gumanitar fanlar universiteti,
Pedagogika va tillar kafedrasi PhD v.b. dotsenti
Kadirova Gulnora Abdurasulovna
Toshkent Kimyo xalqaro universiteti
2-bosqich magistranti
https://doi.org/10.5281/zenodo.24015018

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha katta yoshdagi bolalarda ijodiy qobiliyatni rivojlantirishning pedagogik va metodik asoslari yoritilgan. Bolalarning ijodiy fikrlashi, tasavvuri, mustaqil faoliyati va estetik dunyoqarashini shakllantirishda qo‘llaniladigan samarali metod va vositalar tahlil qilingan. Shuningdek, o‘yin texnologiyalari, tasviriy faoliyat, konstruktorlik mashg‘ulotlari, ertak yaratish va muammoli vaziyatlardan foydalanish orqali bolalarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish imkoniyatlari ko‘rib chiqilgan. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida tarbiyachining ijodiy muhitni tashkil etishdagi roli hamda bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olishning ahamiyati asoslab berilgan.
Kalit so‘zlar: maktabgacha ta’lim, katta yoshdagi bolalar, ijodiy qobiliyat, ijodiy fikrlash, tasavvur, mustaqil faoliyat, o‘yin texnologiyalari, tasviriy faoliyat, pedagogik metodlar, ijodiy rivojlanish.

Аннотация: В статье рассматриваются педагогические и методические основы развития творческих способностей у детей старшего дошкольного возраста. Анализируются эффективные методы и средства формирования творческого мышления, воображения, самостоятельной деятельности и эстетического мировоззрения детей. Особое внимание уделяется возможностям развития творческого потенциала дошкольников посредством игровых технологий, изобразительной деятельности, конструирования, сочинения сказок и решения проблемных ситуаций. Обосновывается роль воспитателя в создании развивающей творческой среды в дошкольной образовательной организации, а также подчёркивается важность учёта индивидуальных особенностей каждого ребёнка.
Ключевые слова: дошкольное образование, дети старшего дошкольного возраста, творческие способности, творческое мышление, воображение, самостоятельная деятельность, игровые технологии, изобразительная деятельность, педагогические методы, творческое развитие.

Abstract: This article examines the pedagogical and methodological foundations of developing creative abilities in older preschool children. It analyzes effective methods and approaches for fostering children's creative thinking, imagination, independent activity, and aesthetic awareness. Particular attention is paid to the potential of play-based learning, visual arts, construction activities, storytelling, and problem-solving situations in enhancing children's

creative potential. The article also highlights the role of preschool teachers in creating a stimulating and creative learning environment and emphasizes the importance of considering each child's individual characteristics and developmental needs.

Keywords: preschool education, older preschool children, creative abilities, creative thinking, imagination, independent activity, play-based learning, visual arts, pedagogical methods, creative development.

Kirish. Hozirgi vaqtda mamlakatimiz iqtisodiyoti bozorga, jamiyatda demokratiya va fuqarolikni rivojlantirishga qaratilgani, shubhasiz, ta’lim sohasida doimiy o‘zgarishlarga olib keladi. Ta’lim tashkilotlari turlarining xilma-xilligi ular amalga oshiradigan ta’lim dasturlarining katta tanloviga, shuningdek, maktabgacha katta yoshdagi bolalarning shaxsiy salohiyatini ro‘yobga chiqarish uchun keng imkoniyatlarga olib keladi. Maktabgacha katta yoshdagi bola shaxsining rivojlanishi va shakllanishi ko‘p jihatdan uning hayot yo‘lida qanday tarbiyachi bo‘lishi, unga nimani va qanday o‘rgatish, unda qanday odat va ko‘nikmalarni shakllantirish bilan belgilanadi. Bugungi kunda tarbiyachi maktabgacha katta yoshdagi bolaga ma’lum miqdordagi bilim berish bilan bir qatorda uni doimiy ravishda o‘rganishga, o‘z-o‘zini rivojlantirishga va takomillashtirishga o‘rgatishi kerak. Binobarin, tarbiyachining o‘zi ham sanab o‘tilgan harakatlarga amal qilishi va o‘zini doimiy ravishda, jumladan, ijodiy rivojlantirishi kerak.

Zamonaviy tarbiyachilar, jumladan, tarbiyachilari uchun ham yuqori talablarni qo‘yadi. Buni rahbarlar, mutaxassislar va xodimlarning lavozimlari uchun Yagona malaka ma’lumotnomasida ko‘rsatilgan lavozim majburiyatlari, bilimlar va talablar asosida tasdiqlash mumkin.

Masalan, tarbiyachining vazifalariga quyidagilar kiradi: maktabgacha katta yoshdagi bolalarning psixologik-fiziologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tarbiyalashni amalga oshirish, ta’lim jarayonida zamonaviy ta’lim texnologiyalaridan foydalanish, pedagogik va psixologik fan yutuqlari asosida mashg‘ulotlarni o‘tkazish va boshqalar. Tarbiyachi ta’lim sohasidagi qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlarni, ta’lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlarini, psixologiya, pedagogika, yosh fiziologiyasi, metodologiya, nazariyasi va ta’lim tizimini boshqarish metodlarini; samarali, tabaqalashtirilgan ta’limning zamonaviy pedagogik texnologiyalari, kompetentli yondashuvni amalga oshirish, rivojlantiruvchi ta’lim va boshqalarni bilishi kerak.

Aytish mumkinki, zamonaviy tarbiyachining maktabgacha katta yoshdagi bola shaxsini tarbiyalash, unga muvaffaqiyatli real hayot uchun zarur bilim, ko‘nikma va malakalarni singdira olishi uning kasbiy mahorat darajasiga bog‘liq. Binobarin, tarbiyachining o‘zi eng avvalo ijodkorlikka, ijodiylikka ega bo‘lishi, kasbiy muloqot mahoratini, pedagogik texnologiyalarni egallashi, erkin va chegaradan tashqari fikr yurita olishi, maktabgacha katta yoshdagi bolalarning umumiy madaniy saviyasini oshirish qobiliyati va imkoniyatlarini egallashi kerak. Buning uchun u doimo rivojlanishi, o‘z-o‘zini rivojlantirishi, yetishmayotgan bilimlarni to‘ldirishi va kasbiy kompetensiyalarini oshirishi kerak. Bizning fikrimizcha, ijodkor tarbiyachi yuqoridagi vazifa va funksiyalarni uddalay oladi, chunki u fan va amaliyotda yangi narsalarni o‘rganish imkoniga ega. Shu munosabat bilan bo‘lajak tarbiyachisida o‘z-o‘zini ijodiy rivojlantirishga tayyorlikni shakllantirish juda muhimdir.

Bundan tashqari, ta’limning zamonaviy DTS muhimligini va uni amalga oshirishda tarbiyachiga yuklangan rolni ta’kidlash kerak. Asosiy ta’lim dasturini o‘zlashtirgan bola quyidagi ta’lim natijalarini ko‘rsatishi kerak:

• shaxsiy (o‘z-o‘zini rivojlantirishga tayyor va qodir, u o‘rganish va bilish uchun motivatsiyaga ega, qadriyat-mazmunli munosabatlar shakllangan va hokazo);

• meta-fanlar (universal bilish, tartibga soluvchi, kommunikativ ta’lim faoliyatini o‘zlashtirgan);

• predmetli (aniq fan faoliyati bo‘yicha o‘ziga xos tajriba, ilmiy bilimlarning asosiy elementlarini bilish) [2].

Bunday natijalarga erishish uchun zamonaviy tarbiyachi nafaqat tarbiyachi va tarbiyachi bo‘lishi, balki maktabgacha katta yoshdagi bolalar faoliyatini tashkil eta olishi, ota-onalar va hamkasblar bilan muloqotda bo‘lishi, pedagogik jarayonni o‘rgana olishi, maslahatchi bo‘lishi, faol fuqarolik pozitsiyasini egallashi kerak. Bu talablarga javob berish uchun tarbiyachi doimiy ravishda o‘zini ijodiy rivojlantirishi, kasbiy mahoratini, pedagogik mahoratini oshirishi zarur.

Adabiyotlar tahlili. Bolalarning universal ta’lim harakatlari va ko‘nikmalarini shakllantirish va avtomatlashtirishga olib borish haqida so‘z yuritib, M.A.Sholoxova, tarbiyachining o‘zi ma’lum kompetensiyalarga ega bo‘lishi kerakligini ta’kidlaydi. Bugungi kunda tarbiyachilarni muvaffaqiyatli tayyorlashning asosiy ko‘rsatkichi sifatida u shaxsiyat xususiyatlarini aniqlaydi, ularga quyidagilar kiradi:

- maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan ishlash uchun motivatsiya mavjudligi;
- o‘z-o‘zini rivojlantirish va takomillashtirishga tayyorlik va qobiliyat;
- bolalarning psixologik xususiyatlarini bilish, uning harakatlarini, faoliyatini tahlil qilish, psixologik qo‘llab-quvvatlash va shu jumladan yoshga xos inqirozini boshdan kechirganda yordam ko‘rsatish;
- mavjud bilimlarni kasbiy pedagogik faoliyatda qo‘llash istagi va qobiliyati;
- tarbiya mazmunini bilish va uning dolzarb metodikasini o‘zlashtirish;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va boshqa zamonaviy ta’lim texnologiyalarini egallash [162].

Shubhasiz, tarbiyachi uchun shaxsiy xususiyatlar muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, u ish jarayonida yuzaga keladigan muammolar va masalalarni hal qilishda ijodiy yondashuvni qo‘llashi kerak. Buning uchun vaziyatlarni hal qilishning ijodiy metodini ko‘rsatishga har qanday vaqtda tayyor bo‘lish uchun o‘zini doimiy ravishda ijodiy rivojlantirishi kerak. Bundan tashqari, maktabgacha katta yoshdagi bolada o‘z-o‘zini rivojlantirishga tayyorlik va qobiliyatni singdirish uchun tarbiyachining o‘zi bunga tayyorlikni shakllantirishi kerak.

Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti bakalavriat dasturi va 44.03.01 “Pedagogik ta’lim” yo‘nalishi bitiruvchilari - bo‘lajak tarbiyachilarda o‘z-o‘zini rivojlantirish qobiliyatlari va ijodiy tarkibiy qismlarini shakllantirish kerakligini belgilaydi. Oliy ta’limning davlat ta’lim standartlari va oliy ta’lim muassasalarining asosiy kasbiy ta’lim dasturlari o‘z-o‘zini tashkil etish va o‘z-o‘zini tarbiyalash, maktabgacha katta yoshdagi bolalarning hamkorligini tashkil etish, faollik va tashabbuskorlikni saqlash, maktabgacha katta yoshdagi bolalarning mustaqilligi, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, ularning kasbiy o‘sishi va shaxsiy rivojlanish yo‘nalishlarini loyihalash qobiliyatlarini shakllantirishni belgilaydi. [2].

Shunga ko‘ra, bo‘lajak tarbiyachilarning kompetentligi, ularning kasbiy mahorati darajasi, kelajakdagi kasbiy sohasidagi obro‘-e’tibori shaxsiy ijodiy salohiyat, o‘z-o‘zini ijodiy

rivojlantirish jihati va ijodiy qobiliyatlarning o‘rnatilgan tamoyillari bilan belgilanadi. Egallangan va shakllangan fazilatlar kasbiy sohada va hayotda foydalanishda yordam beradi. Bo‘lajak tarbiyachilar bu kompetensiyalarni egallashlari evaziga kelajakda yetuk mutaxassis bo‘lib yetishadilar. Shunday qilib, “Pedagogik ta’lim” yo‘nalishi bo‘yicha davlat ta’lim standarti bo‘lajak tarbiyachilarning o‘z-o‘zini ijodiy rivojlantirishga tayyorligini shakllantirishning dolzarbligini belgilaydi.

“Texnologiya” atamasini shakllantirish jarayonida inson faoliyatining shu sohalari namoyon bo‘ladi va konkretlashadi, ularda u ma’lum bir sifat va xususiyatlarga ega bo‘lib, mazmun maqsad yukini ko‘taradi. Uzoq muddatli qurish, shakllantirish, o‘quv dasturlari yordamida ta’lim-tarbiya jarayonlarini rejalashtirish, ishlab chiqish, baholash va amalga oshirish metodlarini nazarda tutuvchi “pedagogik texnologiya” atamasi ma’nosining o‘ziga xos xususiyatlarini kengaytirish uchun asos va imkoniyatlar yaratdi. Asosiy atayanch tushunchalar taniqli pedagoglar, olimlar, metodistlar uchun turli xil ta’riflarni ta’kidlash imkonini berdi, bu 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval. “Pedagogik texnologiya” tushunchasining talqini.

Muallif	Ta’rif
V.P.Bespalko	Ta’lim jarayonini amalga oshirishning mazmunli texnikasi
B.T.Lixachev	Ta’lim shakllari, metodlari, usullari, uslublari, ta’lim vositalarining maxsus majmui va tartibini belgilovchi psixologik - pedagogik munosabatlar majmui; bu pedagogik jarayonning tashkiliy-metodik vositalaridir
I.P.Volkov	Rejalashtirilgan ta’lim natijalariga erishish jarayonining tavsifi
M.A.Choshanov	Didaktik tizimning ajralmas protsessual qismi
M.I.Maxmutov	Texnologiyani ko‘proq yoki kamroq qat’iy dasturlashtirilgan maqsadga erishishni kafolatlaydigan tarbiyachi va maktabgacha katta yoshdagi bolalar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sirning (algoritmik) jarayoni sifatida tasavvur qilish mumkin
M.V.Klarin	Pedagogik maqsadlarga erishish uchun foydalaniladigan barcha shaxsiy, instrumental va metodologik vositalar ishlash tizimining umumiyligi va tartibi
Rus pedagogik ensiklopediyasi	Qo‘yilgan ta’lim maqsadlariga muvaffaqiyatli erishishga imkon beradigan nazariy jihatdan asoslangan ta’lim va tarbiya jarayonlarini takrorlash vositalari va metodlari to‘plami.
P.Mitchell	Nazariya va amaliyotni tadqiq qilish sohasi (ta’lim tizimi doirasida), u takrorlanadigan pedagogik natijalarning o‘ziga xos va potensial maqsadlarga erishish uchun pedagogik tizimni tashkil etishning barcha jihatlari bilan bog‘liq.
YUNESKO	Ta’lim shakllarini optimallashtirishga qaratilgan texnik va inson resurslarini, shuningdek ularning o‘zaro ta’sirini hisobga olgan holda tarbiyalash va o‘zlashtirishning butun jarayonini yaratish, qo‘llash va belgilashning tizimli metodi.

Tadqiqot metodologiyasi. Tarbiyachining kasbiy standarti, o‘z navbatida, tarbiyachi ega bo‘lishi kerak bo‘lgan kasbiy fazilatlarni belgilaydi. Hujjatda tarbiyachilar maktabgacha, boshlang‘ich, o‘rta, oliy va boshqa darajadagi tarbiyachilarga bo‘lingan. Tarbiyachidan talab qilinadigan umumiy ko‘nikmalarga quyidagilar kiradi:

- faoliyatning turli shakllari va metodlarini egallash;

- zamonaviy texnologiyalarni o‘rganish, ishlab chiqish va qo‘llash;
- alohida maktabgacha katta yoshdagi bolalar (rus tilini to‘liq bilmaydigan nogironlar va boshqalar) uchun maxsus metodlardan foydalanish;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini bilish;
- guruxdan tashqari ishlarni tashkil etish va boshqalar.

Shuningdek, hujjatga ko‘ra, tarbiyachi kasbiy etikaning huquqiy, ma’naviy, axloqiy me’yorlari va talablariga rioya qilishi shart. Ikkinchisi tarbiyachining bilimi kabi muhimdir. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan muloqot uslubi, ularning motivatsiyasi va muammolarni hal qilish usullari muhim ahamiyatga ega, ya’ni nafaqat tarbiyachi nimani o‘rgatishi, balki uni qanday bajarishi ham muhim.

Ushbu hujjatning ijodiy jihati “Ta’lim faoliyati” va “Rivojlantiruvchi faoliyat” bo‘limlarida keltirilgan bo‘lib, u maktabgacha katta yoshdagi bolalarning bilish faolligini, mustaqilligini, tashabbuskorligini, ijodkorlik qobiliyatlarini, fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish, hozirgi zamonda mehnat va yashash ko‘nikmalari, maktabgacha katta yoshdagi bolalarda sog‘lom va xavfsiz turmush tarzi madaniyatini shakllantirishdan iborat mehnat harakatini nazarda tutadi [5]. Shunday qilib, tarbiyachining kasbiy standarti pedagogik jarayonni tashkil etish, maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan ishlash ko‘nikmalari va malakalariga hamda tarbiyachining o‘ziga xos ma’naviy fazilatlariga, axloqiy va huquqiy normalarga rioya qilishiga talablarni qo‘yadi. Ijodiy jihat tarbiyachining tarbiyaviy va rivojlantiruvchi faoliyati davomida amalga oshiriladigan mehnat faoliyatida yaqqol namoyon bo‘ladi.

Bo‘lajak tarbiyachining xususiyatlari haqida gapirganda, u ega bo‘lishi kerak bo‘lgan bir qator shaxsiy fazilatlarni ta’kidlash kerak. Bunday tarbiyachi birinchi navbatda insonparvar bo‘lishi kerak. U inson hayotining qadr-qimmatini tushunadi, bolalar bilan qanday muloqot qilishni biladi, ularga hurmat va g‘amxo‘rlik ko‘rsatadi, qo‘llab-quvvatlaydi va yordam beradi. Ma’naviyat ham tarbiyachisiga xos bo‘lgan fazilatlardan biridir. Bu atrofdagi dunyoni bilish uchun rivojlangan ehtiyojlarni o‘zlashtirishda namoyon bo‘ladi. Qolaversa, kichik yoshdagi maktabgacha katta yoshdagi bolalarga ta’lim-tarbiya beradigan tarbiyachi o‘zini doimiy ravishda hayot mazmuni va hayotga bo‘lgan munosabatni izlashi, o‘zini takomillashtirishi kerak. O‘z “men”ini va ma’naviy-ruhiy dunyosini anglash, boshqacha aytganda, o‘z-o‘zini bilish ham tarbiyachiga xos bo‘lishi kerak. Va nihoyat, ijodiy tarkibiy qismsiz, tarbiyachining tavsifini taqdim etishni ham tasavvur qilib bo‘lmaydi. Ijodiy salohiyat, rivojlangan intellekt, voqelikni o‘zgartirish va faol ijodiy hayot hamda o‘z-o‘zini rivojlantirish qobiliyatiga ega bo‘lgan tarbiyachi o‘z sohasi bo‘yicha mahoratli bo‘lishga va pedagogik mahoratni idrok etishga qodir hisoblanadi. Yuqoridagi barcha xususiyatlar yangi ijtimoiy-madaniy tipdagi shaxsni shakllantirishi mumkin.

Bunday shaxsni shakllantirish uchun bo‘lajak tarbiyachilarni o‘z-o‘zini rivojlantirish va o‘z-o‘zini tarbiyalashga o‘rgatish kerak. Ta’kidlash joizki, ta’lim insonning o‘z-o‘zini rivojlantirish yo‘llaridan biri bo‘lib, modernizatsiya jarayonlari muvaffaqiyatining harakatlantiruvchi kuchiga aylanishi mumkin. Ilgari mahalliy kasb-hunar ta’lim muassasalari vatan ular bilan faxrlanishi uchun haqiqiy ziyolilarni tarbiyalashni o‘z maqsadlaridan biri hisoblar edi.

Shubhasiz, inson o‘zining noyob fazilatlarini tarbiyalash va rivojlantirishga qodir, keyinchalik ular mahoratli bo‘lishi mumkin. Bu atrofdagi voqelik unga qanchalik keng

imkoniyatlar berishiga, uning shaxsiy salohiyatini qanchalik ro‘yobga chiqarishiga bog‘liq. Shu sababli 1990-yillarda boshlangan shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim yondashuvini rivojlantirish dolzarb bo‘lib qoladi. Xususan, bo‘lajak tarbiyachilarni ta’lim muassasalarida ishlashga tayyorlash texnologiyalari yaratildi. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar o‘zlarining kasbiy yo‘nalishiga qarab u yoki bu mualliflik dasturini tanlashlari mumkin bo‘ldi. Shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv tadqiqotchilari Ye.V.Bondarevskaya [23], O.S.Gazman [34], S.V.Kulnevich [74] va boshqalar hisoblanadi.

Maktabgacha katta yoshdagi bola uchun tarbiyachi ideal insondir. Shuning uchun tarbiyachisiga katta mas’uliyat yuklanadi. Shu bilan birga, mutaxassislar tayyorlash tizimi nafaqat fan bilimlari, yosh psixologiyasi va boshqa sohalar bo‘yicha kompetensiyalarni, balki bo‘lajak tarbiyachisida shaxsni muvaffaqiyatli amalga oshirish omillaridan biri bo‘lgan o‘zini-o‘zi ijodiy rivojlantirishga tayyorlikni shakllantirishni o‘z ichiga olishi kerak. Zamonaviy oliy ta’lim muassasasida pedagog kadrlar tayyorlash qanday amalga oshirilayotganini ko‘rib chiqamiz.

P.F.Kapterev tarbiyachining kasbiy tayyorgarligi va gimnaziya tarbiyachisini tayyorlash ta’lim va tarbiya nazariyasi, muayyan tarbiya metodikasi, pedagogika tarixi, pedagogik va yosh psixologiyasidan iborat bo‘lishi kerak, deb hisoblaydi. Tarbiyachi o‘zi dars berayotgan maktabdagi pedagogik jarayon davomida o‘ziga-o‘zi o‘rgatishi kerak. Shuningdek, u tarbiyachining alohida tarbiyachilik xususiyatlari va umuminsoniy fazilatlarini ajratib ko‘rsatadi. U birinchisiga quyidagilarni kiritadi:

- ilmiy tayyorgarlik, ya’ni fanni bilish darajasi, uning metodologiyasi, didaktik tamoyillari, bolalar psixologiyasining xususiyatlarini bilish;
- tarbiyachining shaxsiy iste’dodi, ya’ni tarbiyachilik san’ati, bu tarbiyachiga xos bo‘lgan iste’dod, ijodkorlik;
- tarbiyachining o‘z rivojlanishi va takomillashishi bo‘yicha uzluksiz ishlashi.

Bugungi kunda ko‘plab oliy ta’lim muassasalari maktablar uchun tarbiyachilarni sifatli tayyorlashga e’tibor qaratmoqda. Pedagogik ta’lim mazmuni bosqichma-bosqich yangilanib, malakali ilmiy kadrlar, jumladan, chet ellik kadrlarni jalb etilmoqda, pedagogik jarayonga zamonaviy pedagogik nazariya va texnologiyalar joriy etilmoqda.

XX asrda inson umr bo‘yi ta’lim oldi, bugungi kunda bu uning shaxsiy va individual xususiyatlariga va zamonaviy jamiyatning inson kapitali sifatiga bo‘lgan talablariga qarab, insonning hayot tarzi belgilanadi. Shu munosabat bilan bo‘lajak tarbiyachilar o‘zlarini qanday o‘qitishni o‘rganishlari kerak, keyin esa buni o‘z maktabgacha katta yoshdagi bolalariga o‘rgatishlari kerak. Shunchaki tarbiyachi emas, balki maktabgacha katta yoshdagi bolalar uchun bilim olishda vositachi bo‘la oladigan tarbiyachi-tarbiyachini tayyorlash zarur [31,32,37].

Darhaqiqat, so‘nggi o‘n yillikda jamiyat ancha o‘zgardi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli ta’lim sohasi paydo bo‘ldi. Bu yangiliklarning barchasi shaxsdan, xususan, tarbiyachidan ularni ishlab chiqish va amaliyotda qo‘llashni talab qiladi.

Doimiy ijtimoiy rivojlanish va buning natijasida yuzaga keladigan o‘zgarishlar pedagogik kadrlar tayyorlashni qayta ko‘rib chiqishni talab qiladi.

Xulosa. Bizningcha, bo‘lajak tarbiyachilarning har tomonlama tayyorgarligi o‘z kasbi bo‘yicha mahoratli yuksaklikka erisha oladigan bo‘lajak mutaxassisni tayyorlashga qodir.

Amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar, shubhasiz, pedagog kadrlar tayyorlash sohasida ta’lim sifatini oshirishga qaratilgan. Bundan tashqari, bo‘lajak tarbiyachilarining o‘z-o‘zini ijodiy rivojlantirish va o‘z-o‘zini takomillashtirish qobiliyatiga tayyorligini shakllantirishga e’tibor qaratish lozim. Ijodiy yo‘l bilan rivojlanayotgan tarbiyachi shaxsi nostandart yechimlar, original g‘oyalar va fikrlarni ilgari surishga qodir, bu maktabgacha katta yoshdagi bolalari uchun muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi. (2019). “Maktabgacha ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”. PQ-4312-son qaror, 2019-yil 8-may. LexUZ.
2. Qodirova, F. R., Toshpo‘latova, Sh. Q., Kayumova, N. M., A’zamova, M. N. Maktabgacha pedagogika. — Toshkent.
3. Nurmatova, M. Sh., Xasanova, Sh. T. (2010). Rasm, buyum yasash va bolalarni tasviriy faoliyatga o‘rgatish metodikasi. — Toshkent: Cho‘lpon.
4. Radjapova, Z. T. (2023). Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda dizaynerlik qobiliyatini rivojlantirish metodikasi. Maktabgacha va maktab ta’limi jurnali, 1(1).
5. «Maktabgacha va maktab ta’limi» jurnali.
6. Djurayeva, A., Gulmanova, F., Boltaboyeva, Sh. (2025). Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish usullari. International Journal of Scientific Researchers, 11(2), 370–373.
7. Urmonova, T. I. (2025). Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida. Chirchiq davlat pedagogika universiteti.
8. Xayriddinova, P. B. qizi. Maktabgacha ta’lim yoshidagi bolalar ijodkorlik tasavvurlarini shakllantirishda qo‘g‘irchoq teatrining ahamiyati. Educational Research in Universal Sciences.
9. Yuldoshova, M. O. (2025). Maktabgacha yoshdagi bolalarning o‘quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish metodikasini takomillashtirish. Maktabgacha va maktab ta’limi jurnali, 3(6). «Maktabgacha va maktab ta’limi» jurnali
10. Vygotsky, L. S. (2004). Imagination and Creativity in Childhood. Journal of Russian and East European Psychology, 42(1), 7–97.
11. Torrance, E. P. (1974). The Torrance Tests of Creative Thinking: Norms-Technical Manual. — Lexington, MA: Personnel Press.